

ת"פ 53045/09/12 - מדינת ישראל נגד ירון שלמה, גל-ניר תעשית דפוס וגרפיקה בע"מ, דוד גולדברג

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 53045-09-12 מדינת ישראל נ'
שלמה ואח'
לפני כב' השופטת לימור מרגולין-יחידי

28 יולי 2015

המאשימה
נגד
הנאשמים

מדינת ישראל

1. ירון שלמה
2. גל-ניר תעשית דפוס וגרפיקה בע"מ
3. דוד גולדברג

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד טפת מויאל

הנאשם 1 - התייצב

ב"כ הנאשמים 1 ו-2 עו"ד שגיב ועו"ד בלזר

פרוטוקול בעניין נאשמים 1 ו-2

גזר דין

הנאשמים הם חברה בתחום הדפוס והגרפיקה, ובעליה, שניהל את פעילותה הכספית.

כתב האישום בנוסחו המתוקן במסגרת הסדר טיעון מייחס לנאשמים מעשי מרמה במטרה להתחמק ממס במשך שש שנות מס.

ברקע למעשים עמדו משיכות כספים של בעלי מניות בנאשמת, הנאשם ובני משפחתו, לאורך כל התקופה, שיצרו יתרות חובה גבוהות בכרטיסיהם. בשל החשש שיתרות החובה עלולות לגרום לפ"ש לסווג את הכספים מחדש כדיבידנד או משכורת של בעלי המניות, החייבים במס, ובעצה אחת עם רו"ח דוד גולדברג (שאף הוא היה נאשם בתיק ודינו נגזר), בוצעו פעולות של הסתרת יתרות החובה של בעלי המניות בנאשמת מעיני פקיד השומה. וכך, במשך שש שנים רצופות,

עמוד 1

בשנים 2003 - 2008, בימים שלפני תום כל שנת מס, לקח הנאשם הלוואה קצרת מועד מהבנק, שמשכה בין יומיים לשבוע, העביר את הכספים לנאשמת, כך שהופקדו אצלה בפקדון, וכיסו וביטלו את יתרות החובה נכון ליום המאזן, ובימים הסמוכים לאחר מכן השיב את הכספים מהחברה לחשבוננו והחזיר את הלוואה, ומבחינת החברה הנאשמת החזיר את רישום יתרות החובה של בעלי המניות בספרי החברה. סכומי יתרות החובה שאופסו באופן ארעי נעו בין 540,000 ₪ ל - 3 מיליון ₪. הדוחות שהוגשו למס הכנסה שיקפו את ההסתרה, ולא שיקפו מבחינה מהותית באופן נאות את פעילותה הכספית של הנאשמת ואת העובדה שקיימות יתרות חובה גבוהות לבעלי המניות, ומפ"ש נמנע מידע חיוני למיסוי הנאשם.

בגין מעשים אלה יוחסו לנאשמים שימוש במרמה, עורמה ותחבולה במטרה להתחמק ממס, שש עבירות על סעיף 220 (5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת מס הכנסה").

בהתאם להסדר הטיעון בכתב שהוצג לביהמ"ש וכן לפרטים שצוינו בדיון מיום 10.12.14 בעת הצגתו, נרשמה הודיית הנאשמים, הנאשם נשלח לשירות המבחן שהתבקש לבחון לבקשת ההגנה גם אפשרות של המנעות מהרשעה. הוצהר כי עמדת המאשימה להרשעה, וכי אם יורשע הנאשם תגביל את עצמה המאשימה ל - 9 חודשי מאסר, וההגנה תטען באופן חופשי. בין הצדדים הוסכם כי יוטל מאסר מותנה וקנס בסך 50,000 ₪. יצוין כי סיכום עונשי זה עומד לכאורה באי התאמה לאפשרות של ההגנה לנסות לשכנע את ביהמ"ש להמנע מהרשעה. לאחר ששקלתי את ההסברים, על מנת שלא לחסום את ההגנה מהצגת עתירתה, ועל אף שהנוסח של הסדר הטיעון אינו מאפשר לכאורה תוצאה של אי הרשעה, החלטתי שיש לבחון את העתירה להמנע מהרשעה, ולראות באמור בהסדר הטיעון בהקשר זה כמשקף את ההסכמות העונשיות ככל שביהמ"ש ירשיע את הנאשמים.

תסקיר שירות מבחן

שירות המבחן עמד על הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, על עיסוקו במשך שנים כמנהל בית דפוס ועל פעילותו כשופט כדורסל משנת 1988. הנאשם התייחס לחשיבות שיש לעיסוק בנושא השיפוט עבורו. לשירות המבחן הוגשו המכתבים, שהוצגו גם לביהמ"ש, ובהם התייחסות להמשך פעילותו של הנאשם בנושאי השיפוט ולהשפעה של הרשעה על כך. שירות המבחן ציין את הרקע הנורמטיבי, התפקוד התקין בכל מישורי החיים והעדר העבר הפלילי. לעניין מעשי העבירה, שירות המבחן התרשם מהודיה פורמלית - חיצונית כשהנאשם התקשה להתייחס לחלקו וטען לחוסר הבנה. שירות המבחן התרשם מטשטוש, צמצום בחומרת מעשיו וקושי בהכרה באחריות לביצוע העבירות, תוך עיסוק בעיקר בקשיים האישיים ובהשפעות הקשות של מעשי העבירה על חייו. לעניין פגיעה בנאשם עקב הרשעתו, הנאשם תיאר בפני שירות המבחן בעיקר פגיעה בדימוי העצמי שלו, אם לא יתאפשר לו לעסוק בתחום השיפוט בכדורסל. שירות המבחן שיתף בהתלבטות ביחס להמלצה להמנע מהרשעה הן בשל העמדות המצמצמות והן בשל העדר פגיעה קונקרטיית בפרנסה. מנגד שקל שירות המבחן את ההתנהלות הנורמטיבית, ואת נושא השיפוט בכדורסל, כמו גם את הזמן שחלף. שירות המבחן באופן לא שגרתי נמנע למעשה ממתן המלצה, ואך ציין כי אם ביהמ"ש ימצא לנכון לדון בהמנעות מהרשעת הנאשם ויבקש להטיל של"צ, הרי שהנאשם מתאים לכך.

ראיות הגנה לעונש

לזכותו של הנאשם העיד ד"ר אבי ביצור, שהיכרותו עם הנאשם נובעת מהפעילות המשותפת באיגוד שופטי הכדורסל, בהיותו יו"ר האיגוד. העד ציין כי בהתאם לקוד האתי של שופטי הכדורסל, החל גם על חברי ההנהלה, אם הנאשם יורשע לא יוכל האיגוד להסתייע בנאשם במסגרת האיגוד, ואם לא יורשע יוכל הנאשם להמשיך בפעילות. עוד הבהיר העד כי הנאשם פרש משיפוט בהגיעו לגיל 50, ללא קשר להליך הפלילי, וכי פעילותו באיגוד הכדורסל היא בסיוע בניהול האיגוד בהתנדבות, חברות בוועדות מקצועיות, תפקיד של משקיף ועוד. מטעמו של העד הוגש גם מכתב (נ/2)

בנוסף, העיד מוטי פנקס, בעל בית דפוס אף הוא, שעמד על אישיותו של הנאשם, חברותו, תמיכתו, ומסירותו המקצועית.

עד שלישי היה ששי שילה, שמכיר את הנאשם שנים ותיאר את המצוקה והקושי שהנאשם חווה מאז התפוצצות הפרשה, ברמה האישית המשפחתית והעסקית וכן בפגיעה במעמדו.

לצד העדויות הוגש מכתב מאת רו"ח בירנפלד שמכיר את הנאשם מנעוריו (נ/1).

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה עמד על חומרת המעשים הבאה לידי ביטוי באקטיביות שבמעשי ההסתרה, בשיטתיות, בסכומים, הגם שהיה נכון שלא לצבור את הסכומים אלא להתבסס על הסכום הגבוה ביותר, 3 מיליון ₪, שביחס אליו, כולו או חלקו, בוצעו פעולות הסתרה שש שנים. הוא התייחס לעובדה שהפעולה שביצע הנאשם לא קיבלה ביטוי פסיקתי עונשי, כהגדרתו, עד לתיק זה, ולא חלק על מיעוט התיקים שהוגשו, ומתוך הכלל הנוגע לקביעת מדיניות ענישה באופן הדרגתי, הגם שהדגיש שמדובר בשיטת מרמה אחרת ולא מעבר לכך, טען ב"כ המאשימה כי בעוד שמתחם ענישה למעשים השמטה של כ - 3 מיליון ₪ במשך שש שנים, שיש בהם התנהלות אקטיבית, מצדיקים מתחם ענישה שבין 15 - 30 חודשים, הציע במקרה זה מתחם מתון יותר הנע בין 8 - 24 חודשי מאסר. בשל כל הנסיבות לקולא שפירט ביקש ב"כ המאשימה למקם את הנאשם בתחתית מתחם הענישה ולגזור עליו 9 חודשי מאסר לצד הקנס המוסכם ומאסר מותנה. לעניין עתירת ההגנה להמנע מהרשעה, טען כי לא קיימים תקדימים של המנעות מהרשעה בעברה של כוונה להתחמק ממס, הפנה לתסקיר שנמנע ממתן המלצה, וציין כי העתירה לא עומדת בתנאים בכל הפרמטרים, כשלעניין הפגיעה בנאשם, לא מדובר בפגיעה בעיסוק ובפרנסה, וציין כי אף מהשיפוט פרש הנאשם מחמת גיל.

ב"כ הנאשם טענו כי מעצם התיקון של כתב האישום 4 פעמים, תוך שינוי מהותי בעובדות ובהוראות החיקוק, מתבקשת מסקנה כי לא היה מקום מלכתחילה להגשת כתב האישום, שכן התיקונים מבטאים את חוסר הבהירות בשאלה אם מדובר בעבירה פלילית אם לאו, אי בהירות שקיימת עד היום (ס' 1.3 - 1.4, 4.2 - 4.10). בהקשר זה הפנו הסנגורים לטיעוניהם במסגרת הטענות המקדמיות. עוד לשיטתם, הנתונים בדבר קיומן של יתרונות חובה ולקיחת הלוואה גב אל גב היו ידועים לפ"ש שערך ביקורות בעסק בשנים הרלבנטיות. משכך, לא הייתה לנאשם סיבה לחשוש שהוא מבצע עבירה פלילית, לא הייתה לו כוונה פלילית והוא הסתמך על הבדיקות והאישורים מרשות המס (ס' 1.8 - 1.9, ס' 2.3). הודגש כי לנאשם אין השכלה חשבונאית והוא נסמך באופן מוחלט על יעוץ מקצועי מרו"ח שטיפל בכל ענייני הנאשמת ובענייניו (1.10, 2.1). עוד נטען כי הנאשם הסתמך על הגורמים הבנקאיים שאישרו את הלוואות כחלק מתכנון מס לגיטימי (ס')

2.2). כל הטעמים הללו לשיטת ההגנה מצדיקים המנעות מהרשעה. יצוין כי בטיעון בע"פ הודגש כי אין כל כפירה בהודיה למרות שמן הטיעון עשויה להשתמע מסקנה אחרת. עוד הודגשה הפגיעה הקשה בנאשם ככל שישורשע בעיסוק באיגוד הכדורסל, באפשרויות השיפוט ובעסקו וחיי. הודגש כי בהודיה נחסך זמן שיפוטי, כל המחדלים הוסרו, הנאשם נעדר עבר פלילי והתנהלותו בכל המישורים תורמת ונורמטיבית. ההגנה הדגישה את הזמן הארוך שחלף מאז המעשים. יצוין כי ההגנה לא התייחסה כלל בטיעוניה למתחם ענישה ככל שלא תתקבל עתירתה להמנע מהרשעה ולעונש הקונקרטי בתוך המתחם. לעניין הקנס והמאסר המותנה שהוסכמו נטען כי התחייבות להמנע מעבירה הכוללת מאסר חלף חתימתה שקולה לקנס ולמאסר מותנה גם יחד.

הנאשם טען שהוא מתבייש במעמד, מתחרט על מעשיו, מצר על הפגיעה בו ובמשפחתו, טען שלא הייתה לו כוונה פלילית, הגם שאינו מבקש לחזור מההודיה, ועמד על היקף הפגיעה בעיסוקו בכדורסל אם יורשע.

הערות מבוא

טיעוני ההגנה מחייבים שתי הערות:

האחת, חלק מרכזי מטיעוני ההגנה כולל טענות שאם הייתה מונחת להן תשתית ראייתית עשויות היו לבסס זיכוי של הנאשם, כגון הסתמכות על ייעוץ של גורמים שונים והעדר כוונה פלילית, או להביא לביטול כתב האישום. מדובר בטענות שלא ניתן להעלותן בשלב שלאחר ההודייה, ואם ההגנה חפצה לבררן, היה עליה לנהל הוכחות, להביא ראיות ולעתור להכרעה שיפוטית. אלא שההגנה בחרה להגיע להסדר טיעון עם המאשימה משיקולים מושכלים, לאחר מו"מ ארוך, וכן לאחר שניתנה החלטה על ידי המותב הקודם בטענות מקדמיות והנושא חזר ועלה גם בפני מותב זה. בנסיבות אלה, אין ההגנה יכולה להעלות בשלב שלאחר רישום ההודיה את הטענות שתכליתן ותוצאתן היא זיכוי או ביטול אישום, ואף לא להפנות לפסיקה שהסתיימה בזיכוי, שאינה רלבנטית במצב הדברים שלאחר רישום הודייה, ואין בעצם הצהרת ההגנה כי הטענות אינן מובאות למטרת זיכוי כדי למעט מן המסקנה האמורה. אעיר, כי למקרא הטיעונים ניתן היה כמעט להתרשם מרצון לחזרה מהודייה, וגם שירות המבחן התרשם שהנאשם מתקשה לקחת אחריות החורגת מאחריות פורמלית בלבד. עם זאת, במהלך הטיעון הקפידו הסנגורים והקפיד הנאשם להצהיר כי אין חזרה של הנאשם מהודייתו בעובדות כתב האישום המתוקן, וההגנה מבקשת לקיים את הסדר הטיעון. משכך, יש מקום ליתן הכרעות הן בשאלת ההמנעות מהרשעה והן בשאלת עונשם של הנאשמים ככל שישורשעו מבלי להדרש לטענות החורגות ממסגרת הדיון.

ההערה השניה, קשורה להערה הראשונה, ונוגעת למסכת העובדות המהוות בסיס להכרעה כולה. חלק נכבד מן הטיעונים לעונש מצד ההגנה התבסס על טענות וראיות, חלקן מתוך חומר החקירה וחלקן מחוצה לו, שלא בא זכרן בכתב האישום. בצדק טוען ב"כ המאשימה כי משהוצג הסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום, אין לביהמ"ש אלא את מה שמפורט בכתב האישום המתוקן, שהוא פרי מו"מ ממושך בין הצדדים, במסגרתו כל צד עשה וויתורים כאלה ואחרים עד להצגת תמונה עובדתית מוסכמת. בהקשר זה אני מפנה לסעיף 40 לחוק העונשין, שכותרתו "הוכחת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה", המורה כי:

"(א) בית המשפט יקבע כי התקיימו נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על בסיס ראיות שהובאו בשלב בירור האשמה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) -

...

(2) בית המשפט רשאי, לבקשת אחד מהצדדים, להתיר להביא ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה בשלב הטיעונים לעונש, אם שוכנע כי לא הייתה אפשרות לטעון לגביהן בשלב בירור האשמה או אם הדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

...

(ד) בלי לגרוע מהוראת סעיף קטן (ב)(2), הודה הנאשם בעובדות כתב האישום, בין לאחר שמיעת הראיות ובין לפני כן, יכלול כתב האישום שבו הודה את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה."

בע"פ 3667/13 ח'טיב נ' מדינת ישראל הבהיר בית המשפט:

"הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום מבטאת את הסכמתו לעובדות ולנסיבות האמורות בו. יש בה משום הצהרה כי אין בעובדות ובנסיבות המתוארות בכתב האישום יותר מאשר עשה וכן, בהתאם, כי לא נשמטה מכתב האישום עובדה או נסיבה שיכולה הייתה להיות לו לעזר או להקל עמו. לכן, משהודה הנאשם בעובדות כתב האישום - לרוב לאחר שיח ושיג עם גורמי התביעה ובמסגרת הסדר טיעון - משקף כתב האישום את הסכמת הצדדים לאמור בו."

על עקרון זה חזר ביהמ"ש בע"פ 677/14 דנקנר נ' מדינת ישראל:

"אשוב ואטעים: מן הראוי שבית המשפט הגוזר את עונשו של נאשם שהודה בכתב אישום לצורך הסדר טיעון, לא יעשה שימוש בפרטים ועובדות שאינם נכללים במפורש בכתב האישום. ... רוצה לומר: להסדר טיעון משקל ומעמד משלו. וכתב האישום המתוקן הוא ככלל ראשית ואחרית לגזר הדין."

ובפסק דין מן הימים האחרונים בע"פ 5841/14 מדינת ישראל נ' בדיר:

"במקרה דנן, לא ביקש המשיב לכלול את העובדות או את הנסיבות החדשות בכתב האישום המתוקן, שהושג לאחר שיג ושיח בין הצדדים, שבמסגרתו הם עמדו על כל פרט ופרט המופיע בכתב האישום. נראה, כי לא היתה כל מניעה לעשות כן בשלב המשא ומתן בין הצדדים, לו סבר הסנגור כי ניתן להגיע להסכמה בעניין זה. סביר להניח, אפוא, כי הסנגור נמנע מדרישה לכלול עובדות או נסיבות חדשות אלה בכתב האישום, מתוך הערכה כי המאשימה לא תסכים לכך, ואז לא ניתן יהיה להגיע לכתב אישום מוסכם. זאת ועוד. המשיב לא ביקש מבית המשפט את רשותו להביא ראיות בנוגע לעובדות או הנסיבות החדשות "בשלב גזירת העונש", והטעמים לכך שמורים עמו. אין צריך לומר, כי לו הוגשה בקשה מעין זו וניתנה רשותו של בית המשפט לכך, היתה רשאית המאשימה לחקור את עדי המשיב ואף להביא ראיות לסתור, מטעמה. ... העולה מן המכלול הוא, כי בית משפט קמא לא היה רשאי להוסיף

לכתב האישום עובדות או נסיבות חדשות שלא נזכרו בו" (וראו גם: ע"פ 7349/14 מדינת ישראל נ' פלונית).

בהליך שלפניי, נוסחו של כתב האישום המתוקן במסגרת ההסדר משקף פרי מו"מ שבו זכתה ההגנה לתיקונים רבים לקולא. בנוסף, לא הוגשה בקשה מטעם ההגנה להציג עובדות ונתונים נוספים, וב"כ המאשימה הצהיר מפורשות על התנגדותו לכך, ובצדק. בנסיבות אלה, ההחלטה אם להמנע מהרשעת הנאשם, וכן ההחלטה בדבר עונשו, ינתנו על סמך הנתונים והעובדות המפורטים בכתב האישום המתוקן במסגרת ההסדר, ועליהם בלבד.

העתירה להמנע מהרשעת הנאשם

ההלכות הנוגעות לביטול הרשעה או המנעות ממנה ידועות והותוו בהלכת כתב. בית המשפט מוסמך להימנע מהרשעה או לבטלה, באותם מקרים חריגים בהם אין הלימה בין חומרת העבירה בהתאם לנסיבותיה הקונקרטיות ומידת הפגיעה באינטרס הציבורי, לבין ההשלכות שיש להרשעה על הנאשם, אופק חייו ושיקומו.

בגדר השיקולים שיש לשקול, אם כן, יש ליתן את הדעת לחומרת המעשים ונסיבותיהם, מעמדו של הנאשם, חלקו בביצוע המעשים ותוצאות המעשים. בנוסף, יש לבחון את הרקע למעשים, האם מדובר במעידה חד פעמית ומהי סבירות הישנות המעשים. בהקשר זה יש משמעות לנטילת האחריות. ככל שמדובר בבגיר נדרש מארג שיקולים נכבד ביותר ונסיבות מיוחדות כדי שתשקל עתירה לביטול הרשעה. לצד שיקולים אלה, יש לבחון את השפעת ההרשעה על אופק חייו הנוכחי והעתיד של הנאשם, ועל תפקודו הנורמטיבי בחברה בעיקר במישור הכלכלי - תעסוקתי. בהקשר זה נקבע כי נדרשות ראיות קונקרטיות ממשיות ומוכחות לפגיעה בעיסוקים בהווה ובעתיד, ואין די בחשש כללי וערטילאי ואף לא בוודאות קרובה לפגיעה.

אשר לחומרת המעשים, החומרה נבחנת גם בהתחשב באופי העבירה וגם בהתחשב בנסיבות הביצוע.

לעניין אופי העבירה, התייחסות הדין לעבירות מס היא מחמירה, בשל ההשלכות הקשות של מעשי עברייני המס על הקופה הציבורית, על השוויון בין אזרחי המדינה בנשיאה בנטל המס, ובשל המרמה, התחכום והגזלה של כספים מאוצר המדינה ולמעשה מכל אחד מיחידה הציבור. ב"כ המאשימה עמד בהרחבה על הערכים המוגנים הנפגעים מעבריינות מס, ואני מפנה לדבריו, מבלי לחזור עליהם שכן מדובר במושכלות ראשונים. בפסיקה ניכרת המגמה של עמידה על הרשעה לגבי עברייני מס משיקולים שבאינטרס הציבורי, גם ביחס לעבירות דיווח שהן במדרג נמוך של חומרה (רע"פ 737/11 מלכיאלי, משרד עורכי דין נ' מדינת ישראל, רע"פ 6271/13 בן סנן נ' מדינת ישראל, רע"פ 7917/04 בסרגליק נ' מדינת ישראל, ע"פ 13-10-19606 מדינת ישראל נ' איילת השחר בע"מ). אכן, בסוג עבירות אלה, שלא נלווית אליהן כוונת מרמה, ניתן מעת לעת למצוא גם פסקי דין שבהן מכלול הנסיבות מצדיק המנעות מהרשעה (רע"פ 4606/01 סופר נ' מדינת ישראל, ע"פ 23401-11-11 מדינת ישראל נ' אוחיון, ע"פ 26177-05-14 בהרב נ' מדינת ישראל). עם זאת, כמעט ולא נמצא בפסיקה פסק דין ביחס לעבירת מס מטריאלית המלווה בכוונה להתחמק ממס, וכך אף ביחס לעבירות מרמה מחמירות דומות, שביהמ"ש מצא לגביו הצדקה להמנע מהרשעה, וליתר דיוק הצליחה ההגנה להציג מתוך מאגרי הפסיקה העצומים פסק דין אחד בלבד של ביהמ"ש שלום משנת 2007, ת.פ. (חי')

3611/05 **מדינת ישראל נ' בלויסה**, שדומה שניתן בו משקל ניכר לפגיעה הקשה בעיסוקה של הנאשמת שנאלצה לעזוב בשל נקיטת ההליכים את תפקידה ומקום עבודתה. ההגנה לא הצליחה להציג ולו פסק דין אחד של ערכאה גבוהה יותר. זה המקום להעיר, בהמשך להערה הקודמת בדבר ערבוב ושרבוב טענות שתוצאתן זיכוי במסגרת הטיעון, כי לא ניתן להציג פסקי דין שהסתיימו בזיכוי כדי לבסס טענת המנעות מהרשעה, ומדובר בשני מסלולים עם תוצאות שונות לחלוטין, כשבאחת נקבע חוסר אשמה ובשניה נקבעת אשמה.

לגוף המעשים, מדובר במעשים שיטתיים, שחזרו על עצמם במשך שש שנים, כשסכומי יתרות החובה משתנים ונמצאים במגמת עליה משמעותית, כמעט פי שישה מהסכום המקורי תוך 4 שנים, וגם כשהם מתמתנים במידת מה מדובר בשני מיליון ₪ במעוגל, סכום גבוה מאד. תכלית המעשים מאד ברורה, כשהכספים נעלמים מיתרות החובה ביום - יומיים, לעיתים שלושה ימים לפני מועד המאזן, ומוחזרים ליתרות החובה ביום המחרת או יומיים אחרי המאזן, ולכל היותר שישה ימים לאחר מכן. מדובר בפעילות מתוכננת, יזומה, אקטיבית, הכוללת מספר שלבים, ושורה של פעולות, ויש בה מימד של תחכום. המעשים הם פרי תכנון של הנאשם ביחד עם רואה החשבון שלו, שביחד טוו את התכנית העבריינית והוציאו אותה מן הכוח אל הפועל. מעמד הנאשם ורו"ח דומה, ומעמדו של הנאשם אינו נופל מזה של רו"ח, וזאת אני קובעת גם לאחר שהתחשבתי בכך שרו"ח הוא איש המקצוע ואיש אמון, ויש להניח כי היה לו תפקיד משמעותי בהגיית התכנית, ומנגד התחשבתי בכך שהנאשם היה האחראי על הכספים בנאשמת, מי שביצע פעולות אקטיביות, ביקש וקיבל הלוואות בחשבוננו ונייד את הכספים ואף חתם לאישור על הדוחות, ומי שנהנה מן התכנית העבריינית באופן ישיר. אשר לטענות להסתמכות על רו"ח, כפי שצוין לעיל, מכתב האישום לא עולה הסתמכות חוקית על רו"ח, אלא חבירה אל רו"ח לשם יצירת מתכונת פעולה שתסתיר את המציאות העובדתית מעיניו הבוחנות של פקיד שומה, ומובן כי לא ניתן להתייחס להסתמכות חוקית על איש מקצוע במצב דברים זה. בהתייחס לטענות להסתמכות על רשויות המס ואנשי הבנק, אין בכתב האישום כל התייחסות להתנהלות מול גורמים אלה, ואין בכוונתי להתייחס לטענות עובדתיות שלא הונחה להן תשתית בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון. למעלה מן הצורך, אציין כי גם למקרא הטענות ועיון באסמכתאות לא מצאתי בהן כדי לשמש מגן לנאשמים. בהתייחס לטעמים שעמדו בבסיס הפעולות הרי שמדובר בשיקולים של כדאיות כלכלית ורצון לשלם פחות מס בדרך מרמה, בעיקר באופן אישי וגם בחברה הנאשמת, שהייתה אמורה לשאת בריבית רעיונית על העמדת הכספים. מבלי למעט מן האמור, אני לוקחת בחשבון כי מן הזווית של הנאשמת המס שהיא חבה בו נוגע לריבית הרעיונית ולא לכל סכום היתרות, ומצידו של הנאשם אני נכונה להניח שלא כל יתרות החובה נזקפו בגין משיכות שלו, שכן צוין בכתב האישום כי המשיכות היו של כלל בעלי המניות, עם זאת, היה זה הנאשם שנקט בפעולות ההסתרה באמצעות לקיחת הלוואות והזרמת הכספים, ביחס לכל הסכומים. ב"כ המאשימה בהגנות הצהיר כי הוא אינו מבקש לסכום את הסכומים השנתיים כדי להגיע לסכומי העבירה, אלא להתחשב בסכום הגבוה ביותר ובכך שהמעשים חזרו על עצמם במשך שש שנים, ועמדתו משקפת גישה ראויה.

אשר לטענה כי מדובר בפעילות שהייתה מקובלת ולא הייתה אסורה, אני נכונה להניח בעניין זה שהנאשמים לא היו היחידים שנקטו בשיטה האמורה, אם כי דרגת הבוטות של ההתנהלות השתנתה מגורם לגורם, כשבעניין הנאשמים שלפני דרגת החומרה לבטח אינה נמוכה בהתחשב בעיתוי משיכת הכספים והחזרתם, איפוס יתרות החובה והשבת הכספים במלואם, כמו גם הסכומים והשיטתיות. עם זאת, אינני סבורה כי חוקיות המעשים עמדה בספק בעת ביצועם, הפסול שבמעשים היה ברור ומובן, שכן תכליתם היחידה הייתה הסתרה מפקיד שומה במטרה להתחמק מתשלום מס, ואין תכלית חוקית בלתי. יצוין עוד כי הטענות שמעלה ההגנה כעת, נטענו, לובנו והוכרעו במסגרת החלטה מפורטת מאד ביחס לשלל הטענות המקדמיות שטענה ההגנה, שניתנה על ידי המותב הקודם ביום 14.7.13. אכן, המותב הקודם

סייג את דבריו בכך שנקודת המוצא היא הוכחת הנטען בכתב האישום, והותיר פתח להנחת תשתית ראייתית אחרת, שעשויה להשפיע גם על המסקנות המשפטיות, אלא שבפועל כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון אינו שונה מהותית בליבתו מכתב האישום שעמד לפני המותב הקודם, כך שקביעותיו של המותב הקודם שרירות וקיימות. אינני מקבלת גם את הטענה כי המאשימה עצמה לא הייתה בטוחה בטיעונה ונדרשה לשנות את כתב האישום ארבע פעמים. עיון בכל כתבי האישום מעלה כי ליבת הטיעון נשמרה בכל הגרסאות, ואין בעובדה שלצורך קידום הסדר טיעון, מהלך שהוא נוח לשני הצדדים, הסכימה המאשימה לוותר על חלק מטענותיה העובדתיות והוראות החיקוק, כדי ללמד על כך שלא היה ברור לה תוכנו של כתב האישום וההצדקה לקיומו. אין לשכוח כי מדובר במעשים שכל תכליתם הסתרה מפקיד שומה של נתונים שהוא זכאי לדעת, ולאור אופיים של הדיווח והגביה של מיסים בישראל, המבוססים על דיווח מלא ומהימן במועד, פעולות של הסתרה אקטיבית עלולות לפגוע באופן ממשי ביסודות השיטה. מבלי למעט מן האמור, אין מחלוקת בין הצדדים כי מעטים המקרים הדומים בהם ננקטו הליכים פליליים. ההשפעה של העובדה שסוג ההתנהלות המתואר בכתב האישום לא זכה לכתבי אישום רבים ראוי שתהא ביחס לענישה, אך אין בכך כדי להוביל למסקנה כי מידת הפגיעה באינטרס הציבורי בשל המעשים היא נמוכה יותר מאשר מעשי מרמה אחרים שתכליתם התחמקות ממס.

כעולה מן המקובץ, מדובר במעשים שיש בהם חומרה של ממש, ופגיעתם באינטרס הציבורי היא ממשית. בנסיבות אלה, נדרשת פגיעה נכבדת מאד וקשה באופק חיי הנאשם כדי להצדיק אפשרות לשקול להמנע מהרשעתו. פגיעה כזו לא הוכחה בפניי.

הפגיעה המרכזית עליה עמדה ההגנה היא בעיסוקו של הנאשם באיגוד הכדורסל. אם תחילה השתמע כי העיסוק הוא כשופט פעיל, הרי שבעת שמיעת הראיות לעונש הובהר כי למעשה הנאשם פרש משיפוט בשל גילו, והפגיעה מוגבלת לפעילותו ההתנדבותית בהנהלת איגוד הכדורסל. אינני מקילה ראש בחשיבות עיסוק התנדבותי זה עבור הנאשם מבחינה סובייקטיבית ועבור האיגוד, אך מדובר בפעילות התנדבותית ולא במקור פרנסה, ואף בפעילות בהנהלת האיגוד ולא כשופט. מעבר לכך, אין מדובר בהפסקה של פעילות קיימת, אלא ברצון וכוונות עתידיות לבצע פעילות שאינה מתבצעת בעת הזו, שכן לדברי יו"ר האיגוד הנאשם מזה תקופה אינו פעיל באיגוד, גם לא בתחום ההנהלה. זאת ועוד, אמנם יו"ר האיגוד שהעיד בפניי הצהיר קטגורית כי לא יעשה שימוש בשירותיו של הנאשם אם יורשע, והפנה בעניין זה לתקנון האיגוד, אלא שעיון בתקנון האיגוד מעלה כי ההרחקה מהאיגוד מותנית בהרשעה בעבירה שיש עמה קלון, ומכיוון שבהליך הנוכחי לא נדרשת התייחסות לנושא הקלון, הרי שהאיגוד יוכל לשקול אם בנסיבות העניין בהתחשב בכל הפרמטרים יש קלון במעשים אם לאו. אעיר בהקשר זה כי בהתאם להוראות אותו תקנון אמור היה הנאשם להיות מושעה מיד עם העמדתו לדין, והנהלת האיגוד הפעילה שק"ד והחליטה לאפשר לו לחזור לפעילות. הפעלת אותו שיקול דעת פתוחה בפני ההנהלה גם לצורך החלטה בנושא הרחקה. בהתייחס לטענות כי לנאשם רצון לשמש כשופט בינ"ל, תפקיד שאינו מוגבל בגיל 50, לא הוצגו לביהמ"ש כל ראיות לגבי דרישות התפקיד ותנאיו, כך שבלתי אפשרית התייחסות לעניין זה. סיכומי של דבר, בעת הזו הנאשם אינו עוסק בכל עיסוק בכדורסל, לא בשיפוט ממנו פרש מחמת גיל, ולא בהנהלה, ובשל הנסיבות שנמנו לעיל, אין בהרשעה כדי לכרות את מטה לחמו או להסב לו פגיעה מיידית אנושה, באופן המצדיק מתן בכורה לשיקול האישי על פני האינטרס הציבורי.

אשר ליתר השיקולים, הפגיעות הנוספות שהוצגו לא הוכחו. כך נטען לחוסר אפשרות לעבוד מול גורמים מסוימים, אלא שלא הוצגו כל ראיות לגבי היקף העבודות מול אותם גורמים הלכה למעשה ומידת הפגיעה. כך נטען לפגיעה מול

לקוחות, אלא שגם עניין זה נטען ולא הוכח במספרים, מה גם שהדגש ביחס אליו היה לעצם נקיטת ההליך ולא לתוצאה של הרשעה וזיכוי. לעניין מעמד הנאשמת מול רשות המיסים, אינני מתערבת כמובן בשיקוליה של רשות המיסים בהחלטה אם ליתן פטור מניכוי מס במקור, אך אציין כי חזקה על רשות המיסים ששיקוליה לא ישתנו אם הנאשם יורשע או שיקבע כי ביצע את המעשים מבלי להרשיעו, וממילא החברה הנאשמת עתידה להיות מורשעת. בהחלטתי זו, אני לוקחת בחשבון גם את העדר העבר הפלילי, אם כי לא ניתן להתייחס למעשים כאל מעידה חד פעמית לאור התמשכותם, את ההתנהלות הנורמטיבית ביתר מישורי החיים, את החרטה והסרת המחל. כל אלה הם נתונים שיש להם חשיבות בעת גזירת הדין, אך אין בהם כדי ללמד על אותה פגיעה ממשית קונקרטי וניכרת בעיסוקו ובאופק חייו של הנאשם, המצדיקה את התוצאה יוצאת הדופן של המנעות מהרשעה. לצד אלה אני לוקחת בחשבון את התרשמות שירות המבחן מהודיה פורמלית ומקושי בלקיחת אחריות, התרשמות המתייבשת עם דברי הנאשם בפניי בדבר העדר כוונה, כאמור. בנסיבות אלה, שירות המבחן נמנע מהמלצה להמנע מהרשעה אם כי לא המליץ להרשיע, כך שבניגוד לנטען על ידי ההגנה אין מדובר בהמלצה מצד שירות המבחן שלא להרשיע.

אשר על כן הבקשה להמנע מהרשעה נדחית.

אני מרשיעה את הנאשמים בביצוע שש עבירות של מרמה עורמה ותחבולה במטרה להתחמק ממס, עבירות על סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

קביעת מתחם הענישה

בהמשך להתייחסותי בפרק הנוגע לעתירה להמנע מהרשעה לאופי עבירות המס הנעברות מתוך כוונה להתחמק ממס, ראוי לחזור ולהזכיר כי תשלום מס אמת במועד חיוני לניהול המשק והכלכלה. עבריינות המס הנעשית במרמה מתוך כוונה להשתמט ממס מסיבה נזק כבד לאינטרס הציבורי הקולקטיבי, פוגעת בקופה הציבורית, באמון הציבור בשלטון החוק, בעקרונות של יושר ושוויון ובכיסו של כל אזרח שומר חוק הנדרש לשאת בנטל מיסים כבד יותר בשל השתמטותם של אחרים. עסקינן בעבירות שקל לבצען, ובמקרים רבים, במיוחד כשננקטות פעולות הסתרה כמו במקרה שלפניי, קשה לחשפן, המבוצעות ממטרה של כדאיות כלכלית. עבירות המס מאופיינות לא פעם בכך שהן מבוצעות על ידי אנשים נורמטיביים ביסודם, אשר לא יעלו בדעתם לשלוח ידם לכיס חברם, אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי, תוך שניתן מצידם צידוק כביכול למעשים בכך שהנגזל חסר פנים וצורה.

מדיניות הענישה ביחס לעבירות מס, כשהמעשים חוזרים על עצמם, יש בהם אלמנט של תחכום והסוואה, והסכומים גבוהים, היא מחמירה, וכוללת עונשי מאסר, ברוב המקרים מאסר בפועל ממש.

ב"כ המאשימה הפנה למדיניות ענישה התואמת את טיעונו. מבין פסקי הדין, אדרש לאלה שנקבע בהם מתחם ענישה.

כך הפנה לעפ"ג 7254-09-13 **מדינת ישראל נ' פרץ**, שם התערב ביהמ"ש לחומרה במתחם שנקבע וקבע מתחם בן 18 - 30 חודשי מאסר למי שבשני עסקים במהלך שש שנים השמיט הכנסות בסך 5.3 מיליון ₪.

בעפ"ג 15273-01-14 **צבי נ' מדינת ישראל** אושר מתחם ענישה של 18 - 30 חודשים ואושרר ברע"פ 7042/14 **צבי נ' מדינת ישראל**, למי שעבר עבירות מס במס עשר שנים שהביאו להשמטת הכנסות בסך 2.7 מיליון ₪.

יצוין כי קיימים מתחמי ענישה מתונים יותר.

כך, בעפ"ג 31816-05-13 **מדינת ישראל נ' נבון** אושרר מתחם ענישה של 5 - 15 חודשי מאסר להשמטת הכנסות בסך כ - 3 מיליון ₪.

כך, בעפ"ג 43832-10-13 **שאול נ' מדינת ישראל**, אושר מתחם של 6 - 24 חודשי מאסר להשמטת הכנסה בהיקף של כ - 5 מיליון ₪. אותו מתחם אושר בעפ"ג 41689-08-13 **מדינת ישראל נ' חיים** ואושרר ברע"פ 7790/13 **חיים נ' מדינת ישראל** להשמטה בסך של 2.6 מיליון ₪.

מתחמי ענישה מחמירים יותר נקבעו בעפ"ג 29130-05-14 **כהן נ' מדינת ישראל**, שאישר מתחם של 12 - 27 חודשי מאסר להשמטה בהיקף של כ - 3.8 מיליון ₪, שאושר.

בנוסף, בעפ"ג 40430-01-15 **סלם נ' מדינת ישראל** אושר מתחם ענישה של 14 - 33 חודשים, ואושרר ברע"פ 3742/15 **סלם נ' מדינת ישראל**, להשמטת הכנסות בסך 3.7 מיליון ₪ וכן מע"מ בסך כחצי מיליון ₪, כשהנתון האחרון השפיע על גובה המתחם.

לאור העובדה שכל המעשים נעשו באותו עסק באותה שיטה ולאותה תכלית, יש לראות במעשים בכללותם ארוע אחד, ויקבע מתחם ענישה כולל.

על אופי המעשים עמדתי בפרק הקודם ואני מפנה לכל שנאמר שם. לעניין חומרת המעשים בנסיבותיהם אציין עוד כי יש להבחין בין היבטי ההסוואה, התחכום והתכנון ביחד עם ר"ח השותף לעבירות, המשפיעים כולם לחומרה וקשורים לסכומי המרמה בכללותם, לבין היבטים הנוגעים לסכומים לגביהם פעל הנאשם במרמה במטרה להתחמק מחבות מס אישית. בנושא אחרון זה ראוי לחזור ולהזכיר כי בהתאם לטיעוני ההגונים של ב"כ המאשימה עולה כי גם המאשימה מקבלת לצורך הטיעון לעונש את הטענה שלא נלקחו מהחברה הנאשמת יותר מאשר הסכום הגבוה ביותר שצוין ברשימת יתרת החובה (וזאת, ללא קשר למצב יתרות החובה בנקודות זמן אחרות). לכך יש להוסיף את שציינתי לעיל, שמזווית הנאתו האישית של הנאשם ברור מנוסחו של כתב האישום כי לא כל הכסף היה שלו, אלא חלקו היה של בעלי מניות אחרים מבני משפחתו, והסכום, אם כך, המיוחס לו כהכנסה אישית אינו ידוע אך הוא פחות מהסכום של כ - 3 מיליון ₪. נתונים אלה משפיעים גם הם על מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין.

בהתחשב בחומרת המעשים בנסיבותיהם, ובמדיניות הענישה שצוינה, כמו גם בעובדה שב"כ המאשימה עצמו מצא להציע לביהמ"ש בנסיבות העניין מתחם ענישה החורג לקולא מהמתחם ההולם לשיטתו את השנים והסכומים, ועומד על

כשני שליש מאותו מתחם, בהגדירו את התיק כתיק ש"אינו תיק השמטה קלאסי", ועמדתו בדבר קביעת מתחם מקל יותר מקובלת עליו, אני סבורה כי מתחם הענישה נע מ - 6 חודשי מאסר הניתנים לריצוי בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר.

לעניין הענישה הכספית הצדדים גיבשו הסכמה במסגרת הסדר הטיעון, ומדובר בהסכמה סבירה.

הענישה הקונקרטי

אין במתואר ובנטען על ידי ההגנה כדי לבסס טיעון של הליכי שיקום ומאמצי שיקום באופן המצדיק סטייה ממתחם הענישה והעונש יגזר בתוך המתחם, בהתחשב בנסיבות שלהלן:

ראשית, הנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי.

שנית, לעניין לקיחת האחריות והבעת החרטה, אין ספק שהנאשם מצר על מעורבותו בהליך הפלילי והשלכותיה, עם זאת, אין מדובר במי שהביע חרטה וגם במהלך הטיעונים לעונש נטענו טענות שאינן מבטאות הכרה מעמיקה בפסול שבמעשים. עם זאת, הנאשם הסיר את כל המחדלים, והשיב את הגזלה לקופת המדינה, ובכך ביטא חרטה בהתנהגות, שהיא בעלת חשיבות רבה בסוג זה של הליכים.

שלישית, הנאשם נעדר עבר פלילי, ואין תיקים פתוחים בעניינו. הארוע בכללותו הוא ארוע יחיד, אם כי לא ניתן להתייחס אליו כאל מעידה חד פעמית בשל החזרתיות במעשים. ביתר מישורי החיים הנאשם הוא אדם נורמטיבי, חיובי, תורם לחברה ותורם בפעילות בהתנדבות בתחום הכדורסל.

רביעית, העבירות נעברו בין השנים 2003 - 2008 וכתב האישום הוגש בשלהי 2012. אין מדובר בשיהוי שכן רק בשלהי 2010 עלו וצצו החשדות נושא כתב אישום זה. לאחר שהוגש כתב האישום התקיימו דיונים לא מעטים בנושאים מקדמיים שחייבו הכרעות. מבלי למעט מן האמור, יש כמובן משמעות לכך שהעבירות הוותיקות הן בנות 12 שנים, והיבטי ההרתעה הכללית מאבדים חלק לא קטן מתוקפם.

חמישית, כתב האישום המקורי כלל גם את רו"ח גולדברג שעניינו הסתיים זה מכבר במסגרת הסדר שבו נגזר עליו עונש של"צ בין היתר בשל בעיות רפואיות. במקור יוחסה לנאשם שלפני ולרו"ח גולדברג מעורבות דומה במעשים נושא אישום זה, ורו"ח גולדברג אף הורשע בכתב אישום במתכונת רחבה יותר. אף שכמובן, לגיטימית האבחנה בין השניים במסגרת הסדר טיעון מחמת עיתוי ההסדר, ונסיבות אישיות, עדיין יש משמעות לעקרונות אחידות הענישה, ובמקרה זה עונשו של רו"ח גולדברג מצדיק הטלת עונש בתחתית מתחם הענישה.

שישית, מדובר בשיטת פעולה שזכתה עד כה לאכיפה פלילית מועטה, בין אם בשל הקושי לחשוף אותה ובין אם בשל שינוי מסוים במדיניות האכיפה, ונושאים אלה נטענו ובוררו במסגרת הטענות המקדמיות. אף כי אין בכך כדי להשליך על

עצם האחריות למעשי המרמה, יש בכך כדי להשפיע על מיקום הנאשם בתוך המתחם, ואף המאשימה הביעה עמדה זו. לאחר שבחנתי את טיעוניהם הללו בהקשר של הענישה, הגעתי למסקנה כי הם מצדיקים בנסיבותיו של תיק זה הטלת עונש בתחתית מתחם הענישה.

שביעית, עצם ההרשעה מבחינתו הסובייקטיבית של הנאשם היא קשה, ויש בה כדי להוות גורם הרתעה מספק. משכך, לא נדרשת הרתעה אישית נוספת.

סוף דבר, בשל נסיבות הזכות הרבות, בעיקר בשל ההשלכות של גזר הדין בעניינו של הנאשם הנוסף, ובשל החידוש היחסי באכיפה, יש מקום לענישה בתחתית מתחם הענישה בדרך של עבודות שירות.

אשר על כן:

על הנאשמת אני גוזרת קנס בסך 100 ₪ לתשלום עד ליום 1.9.15.

על הנאשם אני גוזרת את העונשים כדלקמן:

1. מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים, שירוצה בדרך של עבודות שירות, בהתאם לחוות-דעת הממונה על עבודות השירות בבית חולים איכילוב.

הנאשם יתייצב במפקדת מחוז מרכז ביום 12.10.2015 שעה 08:00, לתחילת ריצוי עונשו.

הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בתנאי עבודות השירות.

2. מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, לתקופה של שלוש שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס מסוג פשע.

3. קנס בסך 50,000 ₪, או 4 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, **כשהראשון בהם ביום 01.09.2015. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון.**

זכות ערעור לביהמ"ש המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח עותק הפרוטוקול לממונה על עבודות השירות/לשירות המבחן.

ניתנה והודעה היום י"ב אב תשע"ה, 28/07/2015 במעמד הנוכחים.

לימור מרגולין-יחידי, שופטת